

Askanaavan pumppuvoimalahanke, ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Kemijärvi, Rovaniemi

Pohjolan Voiman tytäryhtiö PVO-Vesivoima Oy suunnittelee Kemijärven Askanaavalle suurimmillaan noin 500 megawatin (MW) pumppuvoimalaitosta sekä 36 kilometrin mittaista voimajohtoa (400 kV) Pirttikosken sähköasemalle. Uutta voimajohtokäytävää rakennetaan noin kolmen kilometrin verran, muutoin voimajohto sijoittuu olemassa olevan 110 kV:n Pirttikoski-Jumisko voimajohdon rinnalle, voimajohtokäytävää leventäen. Lisäksi hankkeeseen liittyy energiavaraston alueella sijaitsevan 110 kV:n voimajohtolinjan siirto.

Pumppuvoimalaitoksen energiavarastona toimii Askanaavalle padottava vesiallas, jonka pinta-ala on suurimmillaan noin 300 hehtaaria. Varsinaiselle pumppuvoimalaitokselle louhitaan tila Mömmövaaran sisälle. Pumppuvoimalaitos mahdollistaa sähkön varastoinnin jopa viikon ajaksi. Pumppuvoimalaitoksen tehtävänä on tasata ja varmistaa sähkön tuotantoa. Kun sähköä on tarjolla paljon, vettä pumpataan Kemijärvestä ylempänä sijaitsevaan energian varastointialtaaseen. Kun sähköstä on pulaa, vesi lasketaan varastointialtaasta noin neljän kilometrin pituista tunnelia pitkin turbiinin läpi takaisin Kemijärveen. Tunnelin päähän Kemijärveen joko louhitaan ja ruopataan 100-200 metrin pituinen kanaali tai louhitaan pystykuilut. Ruopattavat massat (21 000/70 000/140 000 m³ltr) varastoidaan ensin geokapseleihin tai vastaaviin ennen varsinaista läjitystä. Hankkeessa rakennetaan myös mm. huolto- ja työtunnelit sekä huoltoteitä.

Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.

Vaihtoehto VE1: Energiavaraston vedenpinta rajataan korkeuskäyrälle +300. Patoja rakennetaan viisi. Kokonaisvesimäärä on noin 77 Mm³

Vaihtoehto VE1a: Pumppuvoimalaitoksen teho on 500 MW. Kallioon louhitaan kaksi poikkileikkaukseltaan 195 m² olevaa tunnelia

Vaihtoehto VE1b: Pumppuvoimalaitoksen teho on 330 MW. Kallioon louhitaan kaksi poikkileikkaukseltaan 130 m² olevaa tunnelia

Vaihtoehto VE2: Energiavaraston vedenpinta rajataan korkeuskäyrälle + 290. Patoja rakennetaan neljä. Kokonaisvesimäärä on noin 46 Mm³

Vaihtoehto VE2a: Pumppuvoimalaitoksen teho on 500 MW. Kallioon louhitaan kaksi poikkileikkaukseltaan 195 m² olevaa tunnelia

Vaihtoehto VE2b: Pumppuvoimalaitoksen teho on 330 MW. Kallioon louhitaan kaksi poikkileikkaukseltaan 130 m² olevaa tunnelia

Alavesitunneli TVE1: Alavesitunnelin suu sijoittuu louhittavaan sekä ruopattavaan kanaaliin noin 100 metriä rantaviivasta. TVE1 on vaihtoehtoista keskimmaisista ja lähellä Vähä Askanperää. Louhittava määrä on 200 000 m³ltr sekä pohjasta ruopattavan aineksen määrä on 70 000 m³ltr.

Alavesitunneli TVE2: Veden purku- ja ottopaikkoina toimivat kallioon louhittavat pystykuilut, jotka johtavat osittain Kemijärven alle louhittuihin alavesitunneleihin. Kauimmat kuilut sijaitsevat noin 160 metriä rantaviivasta. TVE2 on vaihtoehtoista läntisin. Työnaikaisesti pohjasta ruopattavan aineksen määrä kuilujen kaulusten ympäriltä on 21 000 m³ktr.

Alavesitunneli TVE3: Alavesitunnelin suu sijoittuu louhittavaan sekä ruopattavaan kanaaliin noin 100 metriä rantaviivasta. TVE3 on vaihtoehtoista itäisin ja kauimpana Vähä Askanperästä. Louhittava määrä on 200 000 m³ktr sekä pohjasta ruopattavan aineksen määrä on 140 000 m³ktr.

Voimalinjojen uudelleenreititys SVE1: energiavaraston läpi kulkevat 110 kV voimalinjat uudelleen reititetään energiavaraston pohjoispuolelta.

Voimalinjojen uudelleenreititys SVE2: energiavaraston läpi kulkevat 110 kV voimalinjat uudelleen reititetään energiavaraston eteläpuolelta.

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteutuksesta. Hankkeesta vastaava esittää myöhemmin vaihtoehtojen vertailun ja muun arvioinnin tulokset ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

Nähtävillä olo

Arviointiohjelma on nähtävillä **7.5.–5.6.2025** seuraavissa paikoissa:

- Kemijärven kaupunki, Palvelupiste Sortteeri, Vapaudenkatu 8
- Rovaniemen kaupunki, Osviitta, Koskikatu 19
- Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Hallituskatu 3 B
- Sähköisesti verkkosivuilla ymparisto.fi/askanaavan-pumppuvoimahanke-YVA

YVA-ohjelmaan on mahdollisuus tutustua myös Kemijärven kaupunginkirjastossa (Hietaniemenkatu 5) ja Rovaniemen asemakirjastossa (Lapinkävijäntie 2) 1.6.2025 asti ja 2. – 5.6.2025 Rovaniemen pääkirjaston pääovien edessä olevassa konttikirjastossa (Jorma Eton tie 6) kirjaston aukioloaikoina.

Lapin ELY-keskus antaa arviointiohjelmasta yhteysviranomaisen lausunnon kuukauden kuluessa nähtävillä olon päätyttyä. Lausunnossa esitetään samalla yhteenveto muista lausunnoista ja mielipiteistä. Lausunto julkaistaan internetissä yllä mainitussa osoitteessa ja pidetään nähtävänä edellä mainituissa paikoissa koko YVA-menettelyn ajan.

Yleisötilaisuus

Hanketta ja YVA-ohjelmaa koskeva yleisötilaisuus pidetään **21.5.2025 klo 17 alkaen** Kemijärven kulttuurikeskuksen auditoriossa (Hietaniemenkatu 5). Tilaisuuden kahvitarjoilu alkaa klo 16.30. Tilaisuus on kaikille avoin. Yleisötilaisuuteen on mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä. Osallistumislinkki julkaistaan ennen tilaisuutta yllä mainitulla ympäristöhallinnon verkkosivulla.

Mielipiteiden esittäminen

Arviointiohjelmasta voi esittää mielipiteitä kirjallisesti toimittamalla ne **viimeistään 5.6.2025** Lapin ELY-keskukseen sähköpostitse: kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi tai postitse: Lapin ELY-keskus, PL 8060, 96101 Rovaniemi. Mielipiteissä ja lausunnoissa pyydetään mainitsemaan asian diaarinumero LAPELY/5932/2024.

Lisätietoja

Hanke: Markus Pyykönen, puh. 040 840 2428, sähköposti markus.pyykonen@pvo.fi (hankkeesta vastaava, PVO-Vesivoima Oy)

Vaikutusten arviointi: Sanna Jaatinen, puh. 040 626 0509, sähköposti sanna.jaatinen@sweco.fi (YVA-konsultti, Sweco Finland Oy)

YVA-menettely: Sannamari Pehkonen, puh. 0295 037 068, sähköposti sannamari.pehkonen@ely-keskus.fi (yhteysviranomainen, Lapin ELY-keskus)

Rovaniemellä 7.5.2025

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus